

گفت‌وگوی استراتژیک با قطر گشایشی برای پایان دادن به شکاف در خلیج

به قلم سایمون هندرسون

۱۱ سپتامبر ۲۰۲۰

همچنین دست‌یافتنی به

/ English

Arabic

درباره نویسنده

سایمون هندرسون

تحلیل کوتاه

همزمانی نشست واشنگتن بین ایالات متحده و قطر با مراسم رسمی امضای توافقنامه عادی‌سازی روابط بین اسرائیل و امارات متحده عربی فرصتی بی‌نظیر برای حل اختلاف بین متحدان آمریکا ایجاد می‌کند

سومین گفت‌وگوی استراتژیک میان ایالات متحده و قطر قرار است در روزهای ۱۴ و ۱۵ سپتامبر در واشنگتن برگزار شود. انتظار می‌رود که رهبری طرف قطری با شیخ محمد بن عبدالرحمن الثانی باشد که معاون نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه قطر است. همتای او مایک پمپئو وزیر امور خارجه نیز احتمالاً در راس یک هیئت آمریکایی در روزهای ۱۱ و ۱۲ سپتامبر برای آغاز کنفرانس صلح افغانستان در دوحه پایتخت قطر خواهد بود.

گفت‌وگوهای دو طرف در روز ۱۵ سپتامبر همزمان است با مراسم امضای توافقنامه‌ای در کاخ سفید که به میزبانی رئیس‌جمهور ترامپ بین بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل و شیخ عبدالله بن زاید آل نهیان وزیر امور خارجه امارات برگزار می‌شود. حضور همزمان نمایندگان کشورهای امارات و قطر در واشنگتن که مسئولیت‌های وزارتی برابر دارند می‌تواند مقامات ایالات متحده را ترغیب کند تا برای پایان دادن به اختلاف سه‌ساله بین دو کشور متوسل به فشارهای دیپلماتیک شود.

عربستان سعودی امارات بحرین و مصر روابط تجاری خود را در سال ۲۰۱۷ با قطر قطع کردند و ظاهراً این کار به خاطر کلافه شدن از حمایت دوحه از تروریسم و ایران صورت گرفت. اگرچه از این گروه با عنوان «تحت رهبری سعودی» یاد می‌شود اما تداوم این دعوا احتمالاً ریشه در خصومت‌های شخصی برادر بزرگتر شیخ عبدالله یعنی محمد بن زاید ولیعهد ابوظبلی با قطر دارد.

دیپلماسی ایالات متحده که عمدتاً نگران تهدید منطقه‌ای ایران است ناراضی‌تری قابل توجهی در مورد این شکاف نشان داده است. به‌ویژه به این دلیل که قطر میزبان ۱۰ هزار پرسنل نظامی آمریکایی است که عمدتاً در العُدید بزرگترین پایگاه هوایی ایالات متحده در منطقه مستقرند. به رغم اظهارنظرهای اولیه رئیس‌جمهور ترامپ در سال ۲۰۱۷ که ظاهراً به نفع ریاض و ابوظبلی موضع‌گیری کرد واشنگتن طی چند هفته به موضع بی‌طرفانه‌تری روی آورد. ظاهراً به این خاطر که به دلایل اعلام‌شده برای قطع روابط دیپلماتیک با

قطر تردید پیدا کرد.

اولین گفت‌وگوی استراتژیک آمریکا با قطر در ژانویه ۲۰۱۸ به میزبانی مشترک رکس تیلرسون وزیر امور خارجه وقت و جیم ماتیس وزیر دفاع آمریکا در واشنگتن برگزار شد. دو ماه بعد تمیم بن حمد آل ثانی امیر قطر با ترامپ در اتاق بیضی شکل کاخ سفید ملاقات کرد تا بر سر معامله سی‌وشش فروند جنگنده اف-۱۵ با آمریکا توافق کنند. در گفت‌وگوی دوم که در ژانویه ۲۰۱۹ در دوحه صورت گرفت پمپئو به «روابط دوجانبه قوی» اشاره کرد.

به نظر می‌رسد پایان دادن به این اختلاف اولویت مهم دولت آمریکا باشد. رئیس‌جمهور ترامپ در ششم سپتامبر به صورت تلفنی با ملک سلمان صحبت کرد و «از عربستان سعودی خواست که برای حل این شکاف با سایر کشورهای حوزه خلیج فارس مذاکره کند». دیوید شنکر دستیار وزیر امور خارجه آمریکا پس از بازدید از قطر در ماه سپتامبر گفت: «تغییری بنیادی رخ نداده [...] اما در مذاکرات ما اندکی انعطاف‌پذیری بیشتر می‌بینیم». شنکر همچنین از «انتظارات بالا برای یک گفت‌وگوی سازنده» سخن گفت و اشاره کرد که درباره «همکاری عالی بین دو کشور در زمینه مبارزه با تروریسم» [با مقامات قطری] صحبت کرده است.

در عرصه عمومی این شکاف مثل همیشه بزرگ به نظر می‌رسد چرا که وبسایت‌های عربستان سعودی و امارات مرتباً داستان‌هایی درباره ادعای پیمان‌شکنی منطقه‌ای قطر منتشر می‌کنند. قطر نیز به رسانه‌های اخلاک‌گرا خود اجازه داده تا از توافقنامه مربوط به عادی‌سازی روابط بین امارات و اسرائیل انتقاد کنند. هرچند دوحه روابط رسمی محرمانه ولی نزدیک خود را با اورشلیم حفظ کرده و با کمک مالی به غیرنظامیان فلسطینی و میانجیگری در زمینه برقراری آتش‌بس سعی دارد تنش میان اسرائیل و حماس در غزه را کاهش دهد.

رویدادهای تقریباً همزمان در واشنگتن از یک سو گشایشی برای حذف یکی از دردرس‌های موجود است و از دیگر سو موفقیت تلاش‌های دیپلماتیک را در عرصه‌ای دیگر ارجح می‌نهد. اولویت ایالات متحده باید بازسازی وحدت منطقه‌ای برای مقابله با نیت‌های بدخواهانه ایران باشد.

*سایمون هندرسون هموند بیکر و مدیر برنامه سیاست خلیج و انرژی در انستیتو واشنگتن است. ❖

نمایش/چاپ بی‌آدی.اف

همرسانی در شبکه‌های اجتماعی

آگاه‌سازی با پست الکترونیک

Sign Up

TO TOP

RECOMMENDED

مقاله‌ها و دیدگاه‌ها

بایدن باید طرحی ثانوی با فرض پیروزی حوثی‌ها داشته باشد

۱ دسامبر ۲۰۲۱

دیوید شنکر

BRIEF ANALYSIS

A New Chance at Kingmaking for Iraqi Kurds

۱ دسامبر ۲۰۲۱

Bilal Wahab

BRIEF ANALYSIS

How Tehran Views Washington

۱ دسامبر ۲۰۲۱

Amir Toumaj ,
Sanam Vakil

TOPICS

فرابند صلح

خلیج و سیاست حوزه انرژی

روابط عرب و اسرائیل

عرب و اسلام سیاسی

REGIONS & COUNTRIES

کشورهای حاشیه‌خلیج فارس

خاورمیانه

اسرائیل

بهروز بمانید

SIGN UP FOR EMAIL
ALERTS

THE
WASHINGTON INSTITUTE
for Near East Policy

19th Street NW - Suite 500 1111
Washington D.C. 20036
Tel: 202-452-0650
Fax: 202-223-5364

[تماس](#)
[اتاق خبر](#)
[Subscribe](#)

هدف انستیتو واشنگتن، تعمیق درک متعادل و واقع‌بینانه از منافع آمریکا در خاورمیانه و نیز پیشبرد سیاست‌هایی برای حفظ آن منافع است.

انستیتو واشنگتن یک سازمان غیرانتفاعی دارای مجوز 501(c)3 است که تمامی کمک‌های مالی به آن شامل معافیت مالیاتی خواهد شد.

[در باره انستیتو واشنگتن](#) /
[پشتیبانی از انستیتو](#)

© 2021 کلیه حقوق محفوظ است

[استخدام](#) /
[حریم خصوصی](#) /
[حقوق و مجوزها](#)